

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétféli szám 2 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája
Kazinczy-utca.
Telefón szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában
Telefón szám 42.

Nyitott soronként 20 krajczár.

Panszlávok birodalma, hol késel az éji homályban?

Hogy mikor teszi már rá a magyar kormány a kezét azokra a panszláv hóbortosokra akik a népet bolondítják ostoba rémmeséikkel — arra igazán kíváncsiak vagyunk. Meddig fogják ezeknek az olcsó garasokért ugrádozó népbolondítóknak megengedni a nyilvános rókatánczot, arra is kíváncsiak vagyunk.

De különösen érdekel ez bennünket szabadkaiakat, akik jobbról is balról is ilyen agitátoroktól körül vagyunk véve. — Ezeknek a népbolondítóknak persze rosszul esik, hogy a mi bunyevácaink születésüknél és hajlamuknál fogva magyarok. Az fáj nekik hogy ezek a bunyevácok a magyarság ellen véteni nem akarnak.

Csak nemrégiben volt dolgunk egy ilyen magyarellenes irányzatú törekvéssel és az azt kifejező lappal.

Lelepleztük az ország színe előtt Molnár János apátplébánost, hogy egy panszláv lapot nemcsak hogy támogat, de a politikai kauzciót is ő tette le a lap részére Szabadkán.

Az országgyűlés színe elé került ez az ügy és a kelepczébe került pap éretlen védekezéssel nevetségessé tette magát.

Ezzel azonban még nem vagyunk készen.

Ezuttal a „Neven“-t mutatjuk be a nyilvánosság előtt.

A „Neven“-nek tulajdonképeni szerkesztője nem az, aki annak van kiírva ezen a panszláv kátén. Szerkeszti tulajdonképen egy a **névtelenség leplebe bujt társaság**, akik között olyanok is vannak, akik nemcsak a magyar állam kenyerét eszik, de a kiket szorosabb kötelek fűz ehhez az országhoz, kikről még megemlékezni fogunk.

Hogy mi mindent irt már eddigelé össze a „Neven“, arra is áttérünk majd. Most csak illusztrálásul annak, hogy miféle irányban ir ez a bunyevác káté, közöljük tudósítónk következő cikkét a Nevenről:

Nagy bunyevácország.

Van városunkban egy hávi folyóiratocska, a „Neven“, mely sehogy sincs megelégedve a meglévő törvényes állapotokkal s daczára, hogy kauzciója nincsen, tanügyi politikával foglalkozik. Keservesen panaszkodik a magyarosodás terjedése miatt, fájdalmának adva kifejezést, hogy városunk iskoláiban a tanítás nem folyik bunyevác nyelven.

Megrója az iskolaszéket azért, hogy követeli a magyar nyelv tanítását és gunyolja a tanítókat, akik földig hajolnak a magyar nyelv tanítását rendelő «ukáz» előtt és a magas uraságok (iskolaszéki tagok) ruhái szegélyét csókolják....

A nagy Bunyevácországról álmadozó lapocska, a «kolo-mladeži» szócsöve, mintaképpül hoz fel egy kis városi iskolaszéket, ahol a gyűlésben felállt egy sokaczk iskolaszéki tag egyik kezében nemzeti szabásu kalapjával, a másikban a «Neven» egyik példányával és felolvasta ebből a mindenkit kötelező törvényt: «Minden gyermek anyanyelvén nyerve az oktatást.» Ehhez képest követeli, hogy a törvény megtartassék.

Szóval, nekünk mindannyiunknak bunyevácoknak kellene lennünk s közremunkálnunk egy nagy Bunyevácország megállapításán.

Nehogy pedig azt gondolja valaki, hogy a «Neven» fiatal óriásainak felfogását az egészséges és épeszü bunyevácok osztják, sietünk itt megjegyezni, hogy az iskolai beiratásoknál a bunyevác szülők különösen lelkiükre kötik a tanítóknak, hogy csak magyarul tanítsák gyermeküket, mert ennek van csak gyakorlati haszna.

Iskoláinkban nincs elnyomva a bunyevác nyelv, mert amennyire az értelemfejlesztés követeli, azt kiegészítő nyelviül használják a tanítók s nem tehetnek róla, ha e nyelv oly szegény, hogy csak a legszükségesebb érzéki fogalmak megjelölésére vannak szavai, a többit a szerb és új horvát nyelvből veszi a «Neven». Is a szerb és horvát szavak, miket e lapocska összelopkód, olyan ismeretlenek a bunyevácok előtt, akár a német szó.

Miért akarjunk mi horvátosítani? Mi értelme van annak, hogy a mi bunyevácaink Stros-mayer hívei, magyarfalók legyenek? Talán azért tanitsunk bunyevácnyelv köpenyege alatt horvátul, hogy a magyargyűlöletet szító «Obzort» s a többi horvát lapokat olvasva kifelé gravitáljanak?

A mi józan gondolkozásu bunyevácaink nagy része nem veszi be a «Neven» tanításait s ha a horvátimádóknak annyira nem tetszik

ittthon, menjenek Horvátországba, vagy «Bunya» tolyó mellékére s alapítsanak ott egy Sokacországot.

Amennyire boszantó annyira nevetségés a «Neven» f. évi októberi számában az a jajgatás, hogy Kalocsáról kitiltották a «Nevent». Így adja ezt elő: történt a világeremtés 7778-ik, a magyarok bejövele után az 1002-ik és a «Neven fennállásának 15-ik esztendőjében... t. i. hogy a Nevent kiakolbolítottak. Nem is tudtuk, hogy a «Neven» fennállása is világesemény. Igazán kaczagtató. K. t

* * *
Mutatvány a «Neven» című havonként megjelenő panszláv kátéből.

Mit regél nekünk a bunyevác tündér (vila).

I. Kivonat (szemelvény) a mohácsi iskolaszék jkönyvéből: összegyűlének az iskolaszék tagjai N.....on a mult tanévben, hogy érett megfontolással megbeszéljék. Ha a jkönyv hűen vétenék fel. ekképen hangzanék:

Első (fejezet) pont.

Mindenek előtt a mult évi taneredmény dicséretetett meg, azután következtek különféle jelentések, a tagok mindenben örülnek, végül kimondatik a határozat:

„a magyarosodás szépen haladt elkre!“..

„A népszellem még alszik“... kiadatik a jövő tanévre szóló (ukáz) parancsolat, hogy az 1868. évi 58 (itt nyomdahiba lehet az 58, talán 38-nak kellene lenni) és az 1879. évi 18. t.-cz.-nél fogva, hogy egyetlen tanuló se anyanyelvén oktattassék. A tanítók földig hajlongnak és a magas uraságok (isksz. tagok) ruhái szegélyét csókolják.

Második pont.

A bunyevácok tündére felszálla a felhők felé, hogy meghozza a mohácsi tündér örömhírét a szabadkai tündérnek (vilaj). A gyűlésen feláll egy sokacz. No?... Mi az?... Egyik kezében régi divatu kalapját tartja, a másikban pedig a „Neven“-t. No mit akar?... De ő szétnyitja a lapot, és felolvassa a tekintetes uraknak a „Nevent“, a melyben nyomtatva áll a törvény, mely mindenkit kötelez: „Minden növendék anyanyelvén nyerve az oktatást“... Követelem 7 ezer polgár nevében, hogy eme törvény alkalmaztassék.

Harmadik pont.

Jaj, megjíjed erre az iskolaszék, hogy az első határozat, mely szerint a bunyevác népszellem alszik, — vesélyeztetve van. Mozog a nép, (t. i. ébredszik) kíséreljük meg a néptudatot ismét elaltatni szép szavakkal... (stb. stb. nem érdekes) végre kiküldetik egy bizottság, a ki a kérdés megvitatása után jelentést fog tenni az iskolaszéknek.

Végszó.

A mohácsi tündér szabaddalnak: *ndünk* a magyar dominál, aki hazája törvényeit tiszteletben tartja és a sokacokat testvéreitől elismeri, akiket keblére ölel, — de nem uralkodik *áruló*, aki saját népet lépesdőltekint, amelyen feljebb emelkedjek. (Itt érti a hazafias bunyeváczt tisztviselőket).

A Népkonyha megnyitása.

A jótékonyág angyalának nemes arczán holdog mosoly jelent meg ma délelőtt, a jótékonyág angyalának tiszta szemeibe könynek, — örömkönnyegek gyűltek.

Uj diadalt aratótt az angyal, uj diadalra vezette a jótékonyágot, Szabadka nemeslelkű flainak s leányainak áldozatkészsége, s a szegény éhezők most terített asztalt találnak, míg a termekben, az egyszerű, tiszta szobákban minden zúg, oltár a jótékonyág örömkönnyet hullató angyalának.

Ma néh. Geiger Adolfné halálának évfordulóján nyílt meg a néh. Geiger Adolfné emlékére alapított népkonyha. Az alapítók Csillag Béláné urnó és Geiger A. Mór úr, kik a mai megnyitáson személyesen jelen voltak.

Kiküldött tudósítónk elragadtatva említette a kitűnő rendet s tisztaságot, mely a berendezés teljességében és hasznavehetőségében nyilvánul.

A rendezés Taussig Vilmosné urnó érdeme, ki ügybuzgó fáradozásával teremtette a mindenütt ragyogó rendet.

Az éléskamrák a nagyközönség adakozásából máris megteltek, mégis folyton érkeznek újabb és újabb adományok, a nemeslelkűtű adakozóktól. A közönség saját jószántából valóban rendkívüli pártfogást fejt ki az emberbaráti intézmény segélyezésében.

A ma tartott megnyitáson jelen voltak, Csillag Béláné, Geiger A. Mór alapítók, Taussig Vilmosné az intézmény elnöknője, Kunetz Ignáczné, Dr. Wiener Salomónné Lichtneckert Károlyné, Halbrohr Adolfné, Geiger Adolfné, Hartmann Rafaelné; Milkó Mórné, Dr. Vécsei Jenőné bizottsági tagok. Dr. Milkó Izidor író, a helybeli íz. hitközség elnöke, Plesz Samu, Rottmann Imre, Freudenberg Márk, Buchvald Márk az íz. szentegylet képviselői.

A találást fél 12 kor Dr. Wilhelm Adolfné és Schreger Mariska k. a. felügyelete alatt eszközölték, kik fehér kötőkben szorgalmasan forgolódtak az asztalok körül.

Az étrend ez volt:

Husleves.

Hus, káposzta főzelékkel.

Tészta.

Egy csipó.

Az egylet annyira megy a jótékonyág és áldozatkészség terén, hogy öreg s beteg jelentkezőknek házhoz küldi az ételeket.

A népkonyhán *valláskülönbség* nélkül fogadnak el jelentkezőket az ingyen étkezésekre. Főleg szegénysorsú diákok vannak az eddig jelentkezettek között.

Különfélék.

— **Áthelyezés.** Mint értesülünk Kakas János szabadkai kir. törvényszéki fogházfelügyelő a zombori kir. törvényszéki fogházhoz lett áthelyezve. Az áthelyezést a hivatalos lap legközelebbi száma fogja hozni.

— **Halálozás.** Bajsai Vojnics Ödön katy-

mári földbirtokos tegnap délután 63 éves korában elhunyt. Temetése ma délután megy végbe Katymáron, Az elhunytban Vojnics Béla kapitányunk nagybátyját gyászolja,

— **Ujvidék épülése.** Ujvidék városában legujjabban több monumentális épület felállítása lett elhatározva. A pósta hivatalnak jut egy remek palota, lesz egy igazságügyi palota és egy iskola. Az árlejtés mindhárom épületre már megvolt. Az építkezéseket Handler Jenő zombori mérnök fogja vezetni.

— **Színészek érkezése.** Ma reggel 10 órai vonattal érkeznek meg városunkba a színészek. A sok fess hölgyecske utiruhában megjeleníti a truppot, mely viccelve tréfálkozva szokot utazni. Néhány előreérkezett tag fogadja a vonatnál az újonnan érkezőket úgy üdvözlök egymást mintha évek óta nem találkoztak volna, pedig csak egy két nappal előbb birt néhány színész előreugorni. Aztán megkezdődik a lakáskeresés, s ha az is megvan, akkor már rendes kerékvágásba tért a színészet szekere megkezdődnek a próbák, a lekésések, a büntetések s a színész bíróság működése mely egyhanguan halad a szezon végeig.

— **A tornacsarnok,** mely a képezde kiegészítő épületét fogja képezni, nemsokára már be lesz fejezve és átadatik hivatásának. A legujjabb rendszer szerint lett a tornacsarnok felépítve, valószínűleg a berendezése is egészen modern lesz.

— **Késelés.** Bajmoki tudósítónk írja, hogy tegnapelőtt este Fáter Mátyás korcsmajában Berkes Simon a távozni akaró Leotkai Jánost késsel hátra szurta. A seb nem életveszélyes.

— **Feljelentett disznókereskedők.** Zentáról írja levelezőnk, hogy Doktor Antal zentai földmives feljelentette Koncz Péter és Orosz István szabadkai disznókereskedőket rablás miatt. A dolog úgy történt, hogy nevezettek a feljelentő távollétében kimentek ennek szállására és egy hizott sertést vettek feleségétől és arra 40 frt előleget adtak. Az asszony a teljes összeg lefizetéséig nem akarta kiadni a sertést, ezek azonban erőszakkal kocsira tették és hazahozták.

— **Tűz.** Horváth József baracska lakos tanyáján a napokban tűz ütött ki s mintegy 80 frt értékű szalma leégett. A tűz úgy keletkezett, hogy a barka pásztorok tüzet raktak és a szél a szikrákat a szalmához vitte, amely ennek következtében kigyulladt.

— **Helyreigazítás.** Vettük a következő levelet: Tekintetes Szerkesztő ur! B. lapjának tegnapi száma a szabadkai íz. nögyelet legujjabb intézményét a népkonyha ügyét meleg hangon pártfogásába vette, ami nem kerülte el az egyleti intéző körök figyelmét, sőt megbízásom van Szerkesztő urnak a figyelmét illoen megköszünni. Engedje meg azonban, hogy ez alkalommal a különben helyesen előadott népkonyha történetét félreértések kikerülése végett annyiban kiigazítsam hogy az említett 2700 frtos alapítványt nem 5—6 hanem 2 év előtt és nem csupán ifj, Csillag Béláné urnó, hanem ő és fivére Geiger A. Mór ur tették. Egyletünket ujra nagyrabecsült pártfogásába ajánlvá vagyok Szerkesztő urnak kész tisztelője Lövy Ferencz egyt. titkár.

— **Két öngyilkosság,** Tottenrech János és Elek Istvánné egy házban laktak és sokat beszéltek az élet nyomorúságáról, minthogy nézetük szerint lehetetlen már megélni; elhatározták magukat, hogy meghalnak, a határozatot tett követte és felakasztották magukat. Tottenrech meg is halt, de Elek Istvánnét

még idejekorán levágták a kötélről és nincs is semmi baja.

— **Anarchista suszter legény.** Litsán János a nyitramegyei Szolcsányba való suszter legény néhány hónap óta dolgozik Baján, este a munka után rendszeren eljárt a Scheifert-féle vendéglőbe, a hol mindig olyan furcsa eszméken törte a fejét, hogy a többi vendég kerülte a társaságát. Tegnap este is ott ült a Scheifert korcsmajában és a szocialistákról beszélve kijelentette Litsán, hogy neki ezután már semmi köze, mert ü úgymond nem elvtársa azoknak, kik Lucheni tettét elítélik, ezek után az uralkodókról általánosságban de különösen a mi királyunkról oly tisztelet nélkül nyilatkozott, hogy kértek hagyja el a vendéglőt. Erre a helyett hogy a kérésnek engedett volna, oda állott a vendéglős elé és nyugodt hangon azt mondotta: *Maguk azt hiszik, hogy én részeg vagyok, csalódnak, én nagyon is józan vagyok, Lucheni tettét nem hogy nem itélem el, hanem inkább helyeslem és magam is megítemmel volna és ha a sors úgy akarja, nemsokára én még Lucheninél nagyobbab fogok tenni.* Maga vagy bolond vagy gazember, mondta erre a vendéglős. Nem, sem egyik sem másik szólt Litsán, csupán elvemhez vagyok hü. A vendéglős annyira megbotráncozott Litsán magaviseletén, hogy nyomban felszólított egy rendőrt, hogy kísérje be. Litsán most a bajai rendőrség foglya, a vizsgálat befejezte után át fogják adni további eljárás végett a bajai büntető járásbírósnak.

— **Nagy gabonalopás fénys nappal.** Zentai tudósítónk nagy gabonalopásról értesít hennünket a melyet tegnapelőtt déliben követtek el, a tetteseket már elfogták a csendőrök kik közül hárman be is vallották a tettet a negyedik azonban tagadja, hogy a lopásban része volna. Mind a négy a szabadkai királyi törvényszék fogházában várj a következőket. Az eset a következő: Steiner Jakab zentai gabonakereskedő azt a panaszt tette, hogy tegnapelőtt déliben ismeretlen tettesek magtárát feltörték s onnan mintegy 500 frt értékű gabonát loptak el. A csendőrség a feljelentés folytán azonnal megindította a nyomozást és csakhamar sikerült is az egyik tettest *Vandalik Antal* elfogni, a ki *Száraz Róza* zentai lakosnővel vadházasságban él. A tolvaj a mikor a csendőröket jönni látta a kemezcébe bujt s ott fedezték fel s Száraz Rozával együtt letartoztatták. A ház kutatás alkalmával a padláson és kamrában sok gabonát találtak a melynek származásáról a tettesek nem tudtak felvilágosítást adni. A tolvajok kihallgattatván bevallották, hogy társaikkal *Ponczil Józseffel* és *Száraz András*sal együtt követték el a lopást s az ellopott gabona egy részét Heilbrun Józsefnél és a zentaj gőzmalomban értékesítették. A vizsgálat folyamán több bűneset is kiderült, bevallották ugyanis, hogy most, már ötödik ízben követnek el gabonalopást s négyezer szeker nekik az igazságszolgáltatás alól kibujniok. Most azonban nem fogják kikerülni a büntetést, mert már mindannyian el vannak fogva és a szabadkai kir. törvényszék fogházában vizsgálati fogságba helyezve.

— **Verekedő kereskedő.** Sztipics Márk, Sztipics és Társai cégé hettagja, régi haragosa volt Baics Péter kereskedő-segédnek állítólag azért, mert üzletéből kilépett s Kunetz Testvérek üzletében nyert alkalmazást. Haragja tegnapelőtt este ki is tört, mert amint Baics Péter két társával üzlete előtt elhaladt, kiugrott az üzletből és hátulról a

mit sem sejtő kereskedőségét egy bottal úgy fejbe vágta, hogy az ütés következtében keletkezett seb miatt a munkára képtelen. Baics Péter a verekedő főnököt feljelentette a járásbírósnál.

— **Drágább a pénz.** Az osztrák magyar bank Bécsben tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a kamatából $\frac{1}{2}$ százalékkal felemeli, ezen határozatot tegnap sürgönyileg értesítették a banknak összes fiókjait. Mától fogva tehát a leszámítoláznál 4 % helyett 4 és $\frac{1}{2}$ %-ot, elzálogosított állampapíroknak 5 %-ot, egyéb értékpapíroknál pedig 5 és $\frac{1}{3}$ %-ot szed.

— **Állat az emberben.** Zentai levelezőnk írja, hogy Sz. A. oltani lakos jelentést tett a rendőrségnél, hogy 12 éves nővérét, aki Kocsis Antalnál van ellátásban, ez utóbbi a legújabb bűncselekményre használta fel. A feljelentés folytán a rendőrség megindította a vizsgálatot s kihallgatta Kocsist aki tagadásban van.

— **Örült-e vagy nem?** Nem. Echegaray drámájának paródiájáról van szó. Itt történt nálunk tegnapelőtt délután öt óraker ny. a mint következik. B. helybeli kereskedő rövid kabátban komoly arccal, némán lépegetett a város főterén, fején egy fehér szalagos bébe főkötővel. A főtéren persze nagy feltűnést okozott a dolog és néhány perc alatt tizen huszan siettek B. után és nézték hogy tényleg megőrült-e szegény. Szóltak hozzá — nem válaszolt. Vigyük haza kiállítottak többen. — Ne nyuljon hozzá, hátha fegyver van a zsebében! Egyszer csak jött rohanva a mentőkocs, kiugrott belőle két mentő és hirtelen megfogván a fehérfőkötős férfit, beakarták tenni a kocsiba. Ekkor azonban a főtéren végére ért volt már B. nevelő szolt tehát: nem vagyok én bolond. Fogadás volt. Haza mehetnek. S a mentők el sem bocsálják, ha a főkötős ur meg nemmagyarázza nekik, hogy miért jár ő bébés főkötőben elmondotta tehát az esetet, a melynek előzménye a következő: B. bement Gerő H. és T-sa itteni kereskedő üzletebe és kiválasztott egy fehér bébe főkötőt kis leánykájá számára. A kereskedő 80 krt kért érte, B. azonban csak egy koronát akart érte adni, ajándékba adom szolt a kereskedő, ha fejére veszi és végig sétál benne a főtéren. B. szaván fogta a kereskedőt és felkötölte a fehér szalagos bébe főkötőt és végig sétált benne a főtéren. A fogadást tehát megnyerte, de kijelentette hogy soha az életben többé bébés kalapban nem jár.

— **A kitépott bajusz.** Orgonácz Sánta Fülöp szállási lakos megleste hétfőn este régi ellenségét Mancsó Istvánt és meg akarta verni. A verekedés hevében Orgonácz Sánta Fülöpnek szép bajszából a jobboldali rész Mancsó István kezében maradt. Orgonácz Sánta Fülöp most bajusz nélkül dicséri az urat.

Megzavart nászjé.

— Igaz történet. —

Horvát ország egyik kis falujából jött ide a leányka, hogy szíve választottjával az anyakönyvvezető előtt örök trigyre lépjen.

Csendes ünnepélyességgel ment végbe a házasság kötés. A férj néhány jóbarátja volt csak ott a két tanu kívül.

Az esküvő után egyik vendéglő separéjában vidám ebédre gyűlt össze a kis társaság, a hol hangosan éltették a magyar menyecskévé vált horvát lánykát. Belenyult az ebéd a késő estébe.

És de végre haza vihette a boldog férj új lakásába az asszonykát.

Sötét volt az éj. Éles szél sivitott végig az utczákon. Behallatszott a csendes hálószobába az utcái gázlámpa üveg csörrenése.

A fiatal asszonyka pirulva simult férjéhez. — Halod a szél zúgását?

— Csak szíved dobbanását hallgatom.

Megremegett a fiatal asszony, mintha a hideg szél érintette volna.

Még szorosabban fonódtak a férfi karjai a remegő test köré és a házaspár ajkai a legédesebb csókba forrtak össze.

— Mintha valaki az ablakot megzörgette volna — szolt ijedten az asszonyka. — És a hálószoba egyik ablakán újra kopogás hallatszott. Dühösen ugrott az ablakhoz a férj, kiránta a zsalukat, de a sötét éj néma volt, csak a szél sivitott, mely hirtelen eloltá a hálószoba pislogó gyertyáját.

— A szél. Szolt a férj és újra betette az ablakokat.

Néhány perc múlva azonban újra megzörgették az ablakot: erősebben mint előbb.

— Borzasztó! Mormogta a fiatal férj és a sötétben lapogatódzva ment az ablakhoz — kinézett az utcára és nem látott semmit, — csak az átelleni gázlámpa imbolygó árnyékát.

Visszament feleségéhez, ki nem tudta megérteni, mért hogy ilyenkor is háborgatják őket a rossz lelkű emberek!

De alig mult el öt perc, iszonyu erővel dörgették meg az ablakot.

— Ki az? Ordított a férj és revolverét kezébe véve ismét felszakította az ablakot.

— A nagyságos ur küldte ezt a tortát csókolom a kezét, azt üzente, hogy fogyaszszák el egészséggben!

Kénytelen-kelletlen kacagásba tört ki a fiatal férj és vele együtt kacagott az asszonyka, mikor az emeletes eiffel-torta legtejjében egy lábón álló madárra néztek, amint sárgás csőrében egy nagy cukorbabát tartott.

Még a nadrágja zsebébe akart nyulni a férj, hogy néhány hatost adjon a bamba inasnak. Jőjjön holnap! kiáltott ki az ablakon és hirtelen becsukta a zsalukat.

Szaladó.

Az eldobott szabólegény.

— Igaz történet. —

Történt vala az Úrnak ezernyolczszázkilenczvennyolczadik esztendejében, Szabadka városnak az határain belül.

Éjfél felé járt pedig vala az idő, s a hold szemérmesen kandikált volna ki épen egy kis báránnyól elnevezett felhő mögül, amidőn egy udvarban, mely a város egy nagy házához tartozott vala, csendesség honolt.

Vala pedig a szobában, melynek világa az ablakon át az udvarra szűrődék, egy ifju, kinek tiszte nevelősködés vala s vala egy gyermek, kit a nevelői tisztű ifju szellemi táppal istápolott volna.

Éjjel történe, akkor éjjel, hogy az szobában szellemileg foglalkozók egyike, a gyermek, felkiálta vala:

— Nevelő ur, valaki járkál és halad az udvar belső részén.

Mire a nevelői tisztű foglalkozó ifju kitekintett vala s mondá:

— Bizony, bizony mondom néked, hogy jár.

S azzal felkapta vala a sarokból a tüzsorozó fegyvert, mit Flaubert puska néven neveznek ahhoz szakértő emberek s a fegyverrel kezében az udvarra ment. Itt semmit sem látott vala már, csak az ott levő paraszt alkatu

kocsi alatt, hallott vala holmi motozást, mire odalépett vala s erős hangon szola

— Légy bárki, vagy távozz, vagy mond meg illetőség, neved és ha nem bűnösek, — úgy céljaid!

Felelet azonban nem érkezék.

Az ifju a szakértők által Flaubert puskának nevezett fegyver tusával belevágott vala a kocsi alá, minek sajnos nyögés leendett folyamánya.

A kérdés és felelet nemadás így ismétlődék, míg egy ujjabb beütés után kiugrott vala egy vékony alak a kocsi alul.

Az ifju, kinek nevelői tiszte vala a házban, megragadá vala az alakot erősnek bizonyuló karjaival, és magasra emelve vitte vala a méteres magasságu kerítés felé. Ide elérvén, a nevelői tisztű ifju felemelte vala az alakot, ki az ijedség fojtó hatása folytán mukkanni se mert vala és áttette vala a méteres kerítésen, eldobva őt magától, mint pusztabeli szent Antal a csábító szeráfok képeit.

Aztán otthagynván a nyavalygó alakot a kerítésen kívül, bement vala a szobába, folytatván a szellemi gyarapítást, mondván

— A kenguru ta áltatik pedig Ausztráliának déli vidékein.

* * *

Másnap pedig a nevelő tisztű foglalkozó ifjunak sirva panaszkodék vala a ház cseléd leányzója, hogy kedvességét, midőn hozzá menne, embertelen kezek úgy elagyabugyálták volna, hogy most eszméletlen kívül feküdnék a szomszéd szabóműhelyben, lévén ő szabólegény.

Törvénykezés.

Szándékos emberölés kísérlete miatt való alá helyezett Kiss János jankováczi cipész bűnügyét f. hó 12-én tárgyalta a szabadkai kir. törvényszék.

A tanács tagjai voltak: Creiniceán Mihály elnök, Szerdahelyi Sándor dr. előadó s Kovács Gyula dr. szavazó törvényhatósági bírák; a vádhatóságot Magyar János dr. képviselte, míg vádlottat Piller Arthur dr. ügyvéd védelmezte.

A vád abban állott, hogy Vajda Péter sértett az ő háziasszonyának udvarára lopási szándékkal jött, Kiss János tetten érte, s midőn vádlottat kérdőre vonta s az a nyitott kapu keresztül megszökött, utána szaladt, és midőn utol érte, vádlott visszafordult s őt a kezében lévő revolverrel mellbe lötte, a golyó azonban a mellsontról a sebhez kapott tenyerébe visszapatant s így csak 20 napig tartó sérülést okozott. A védelem ezzel szemben abban összpontosult, hogy először az őlési szándék fenn nem forgott, másodsor pedig a beszámítást kizárólag a jogos védelem, mert a sértett vádlottat bár, felismerte ásóval megtámadta azzal feléje vágott, a vér ebeket reáuszította, s így a revolvert a személyét fenyegető jogtalan és közvetlen támadás elhárítására használta és használhatta annyival s inkább, mert vádlott az udvarba, — a mint azt a sértet fel is nagyon jól tudta s ép ezért haragudott is reá — nem lopni, hanem azért jött, mert a kedvese ott lakott.

S minthogy a védelem mint ezen tényköriülményeket tanukkal igazolta, míg a vád mit sem bizonyított s az ügyész is elejtette a vádat a törvényszék a védő ügyvéd ama kérelme folytán, hogy a vádlott a vád és következményeinek terhe alól felmentessék felmerítő ítéletet hozott. Az ítéletben a vádlott, védő, ügyész s a sértett is megnyugodtak. Az ítélet tehát jogerős.

CSARNOK.

LORELEY.

Reichenbach elbeszélése

fordította: Gál Lajos.

III

Folytatás.

17

A hölgy tökéletesen udvariatlan volt s e mellett teljesen lekötve mosolygott.

— Bocsánatot kérek, hogy utam erre vezetett választott a kormánytanácsos kalapját megbillentve s nagy léptekkel tova sietett. De a grófnő mégis észrevette arcán a gunyos vonást s szemöldökéit önkénytelenül összehívta, ismét a völgy felé anélkül, hogy Norbertől többé tudomást venne, ki végre csak ugyan zajtalanul visszafelé indult.

A grófnő egésznap mutatkozott a fürdővendégek előtt, s szobájában is étkezett.

Norbert gondolatai mégis többnyire ő vele foglalkoztak s minél gyakrabban akarta magát kényszeríteni, hogy Emmire s annak aggodalmára gondoljon, annál gyakrabban repültek ki gondolatai, mint kiszabadult fogoly madarak — a kisvárosias beteg szobából, a hol Emmi uralkodott, ki a napsugaras hegy csúcokra, a melyeken folyton az az egyetlen fehér alak állott arany hajával, a ki minden álmát elrabolta akár akarta ő, akár nem.

Feszült és kedvetlen érzéssel várta a következő napot s a grófnő különös szeszélyeire gondolt vissza. Végre, miután annak mai eltűnéséből következtethette, hogy föltétele komoly volt, elhatározta tanácsát követni s másnapra távolabbi kirándulást tervezett.

Nemsokára talált ehhez néhány kísérőt s másnap reggel felkészült a kis társaság, hogy csak este térjen vissza.

Lenbergnek meg volt az egész dologra vonatkozólag a saját gondolata és a saját ítélete. De e közben helyreépítette azt, amit Norbert elmulasztott. Emmire gondolt s mindenképen nélkülözötte annak kedves társaságát, s minden eszmé menetének az volt a vége, hogy este teljesen lehagolva a verandán ült, szivarjának füst fellegébe burkolódzott s a legkisebb érdeklődést sem igyekezett tanúsítani környezete iránt. Csak akkor lett ismét figyelmesebb, midőn Norbert vissza tért. — Csakugyan nem tudta volna? — morgogá magában — s mintegy véletlenül Norbert elé lépett.

Norbert nagyon sietve jött a Verandára s átugrálva a csoportokat, keresni látszott valakit.

(Folytatás következik.)

Téli menetrend

a m. kir. államvasutaknak Szabadkát érintő vonalain.

Szabadkáról Budapestre indul 11:26 este, 5:20 reggel, 9:46 délelőtt, 2:20 délután.

Szabadkáról Budapestre érkezik 7:05 este, 10:30 reggel, 1:05 délután, 7:35 este.

Szabadkáról Ujvidékre indul 1:46 délután, 6:09 este, 4:00, 5:40 reggel.

Szabadkáról Ujvidékre érkezik 4:14, 7:59 este, 8:29 reggel.

Szabadkáról Szegedre indul 5:25 reggel, 9:51, 2:28 6:37 este, 11:03 este.

Szabadkáról Szegedre érkezik 7:01 reggel, 11:25, 3:42, 7:46 este, 12:18 este.

Szabadkáról Ó-Becsére indul 5:12 reggel, 2:10 délután.

Szabadkáról Ó-Becsére érkezik 9:06 reggel, 6:31 este.

Szabadkáról Zomborba indul 4:50 reggel, 2:05 délután, 6:32 este.

Szabadkáról Zomborba érkezik 6:45 reggel, 3:34 délután, 8:34 este.

Szabadkáról Bajára indul 5:45 reggel, 2:35 délután, 6:43 este.

Szabadkáról Bajára érkezik 8:40 reggel, 4:56 délután, 9:08 este.

Budapestről Szabadkára indul 7:35, 2:40, 4:00, 10:20 este.

Budapestről Szabadkára érkezik 1:00, 5:57, 9:17 este, 4:09 reggel.

Ujvidékről Szabadkára indul 8:02 este 7:50, 11:14.

Ujvidékről Szabadkára érkezik 10:53 este, 9:34, 1:45.

Szegedről Szabadkára indul 2:57 reggel, 8:10, 11:56, 4:43, 8:43 este.

Szegedről Szabadkára érkezik 3:40 reggel, 9:22, 1:20, 5:52, 10:35 este.

O-Becséről Szabadkára indul 4:48 reggel, 2:05.

Ó-Becséről Szabadkára érkezik 8:53 reggel, 5:47.

Zomborból Szabadkára indul 6:46, 11:54, 8:35 este.

Zomborból Szabadkára érkezik 3:47, 1:26, 10:40 este.

Bajáról Szabadkára indul 7:12, 10:50, 7:25 este.

Bajáról Szabadkára érkezik 8:47, 1:26, 10:40 este.

Árverési hirdetés!

Alulírt zárgondnok ezennel közhírré teszi, hogy az özv. Kovács Mátyásné szül. Sefcsics Teréz kérelmére Vincze Katalin férje Juhász Béláné, özv. Vincze Mihályné szül. Tyákits Eszter, egy is mint kisk. Vincze Ölon, Etel, és Mária term. és törv. gyámja és Vincze Mátyás eleni zárlati ügyben a szabadkai kir. Járásbíróóság 1898 évi V. 754/4 számú végzése folytán a szabadkai 5185 számú betétben foglalt 5348 hr. és 5349/1 hr. számú VI. kör 212 számú lakház és beltelek 1898. évi november hó 1-től 1901 évi november hó 1-ig vagy is három egymás után következő évre nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe kiadatik azon feltétellel, hogy a bérösszeg évnegyedenként előre az első részlet pedig az árverés alkalmával fizetendő.

Az árverésre határnapul 1898. évi október hó 11-ik napján d. e. 10 órája Mukits Simon ügyvéd szabadkai V. kör Vörösmarthy utca 8 h. sz. a. iroda helyiségében kitézetik, a melyre az árverezni szándékozók ezennel meghívattak.

Szabadka, 1898 október hó.

Szaulics Gergely,
zárgondnok.

17673/898 szám.

Hirdetés.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré teszem, miszerint a város tulajdonához tartozó vágó járási 105^{1800/2000} lánccs föld

f. évi október hó 22-én d. e. 9 órakor a helyszínén nyilvános árverés útján 1898/99 gazd. évre tavaszi vetés alá haszonbérbe fog adatni, melyre a bérelni szándékozók ezennel meghívattak.

Szabadkán, 1898. évi október hó 12-én.
Jakobcsics Gyula,
gazdasági tanácsnok

Kiadó lakás.

A Prokesch-féle palotában I. emelet, **a parkkal szemben**, 3 utcza, 1 előszoba és a szükséges mellékhelyiségből álló **uri lakás kiadó**.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

15973/898 tan. sz.

Hirdetmény.

A városi tanács 1573. tan. 1898 számú határozatából folyólag ezennel közhírré teszem, miszerint a városi erdei készletekben összerakott famennyiség az alábbi sorrendben és időben a helyszínén, nyilvános szóbeli árverés útján a szokásos feltételek mellett el fog adatni.

4) f. évi október hó 13-án, 15, 18. 19. és 20. án, mindenkor reggel 8 órakor Radonóvácon 1450 kbm. akác hasáb. 1364 kbm akác gömb, 53^{1/2} öl akác ágfa 75 rakás 5000—5000 kévés akác rózse és 6 fenékben 1370 kévés akác rózse végül 126 drb. tuskó,

5) f. évi október hó 18. án d. u. 3 órakor Hajdújárason 4 kbm. akác hasáb, 52 kbm akác gömb és 1/2-öl gyökeres hasított akác hasáb fa.

Szabadkán, 1898 évi szeptember 10-én.

Jakobcsics Gyula,
tanácsnok.

Eladó ház.

A VI. kör Gréczi utca 164. szám alatt levő ház szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad

Mikuska György,
Zombori-ut szélmalom.

Hirdetmény.

Egy öl akác hasáb fa

o. é. tizenöt forint

házhoz szállítva, megrendeléseket elfogad a

**Takarékpénztár és Zálogház
részvény társaság.**

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja szerkezete pontosabb s jobb mint a legdrágábbé.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

● **Önberetváló készülék.** ●

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításán kiüntette, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbe-tegtségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító
Darabja 3 forint.

A penge ***csillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
Budapest, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.